

Bijlage 1: Kaart met overzicht van alle proeftuinen aardgasvrije wijken in Nederland en tabel met kenmerken van de derde ronde proeftuinen aardgasvrije wijken.

64 proeftuinen

Tabel met kenmerken van de derde ronde proeftuinen aardgasvrije wijken

Gemeente	Wijk, buurt of dorp	Techniek en bron	Kenmerkende elementen
Almelo	Aalderinkshoek	Stapsgewijze aanpak met woningisolatie naar een zeer lage temperatuur warmtenet met aquathermie. Onderzocht wordt of de buffering van het warmtenet gerealiseerd kan worden met grote waterzakken in het oppervlaktewater.	Een gemêleerde wijk zowel qua inwoners als gebouwtypen. Wijk met lage inkomens, de aanpak van energiearmoede is goed verbonden aan de opgave.
Barneveld	De Glind	Stapsgewijze aanpak met woningisolatie naar midden temperatuur warmtenet gevoed op basis van zonthermie, naverwarming met een collectieve warmtepomp en een dagbuffer om pieken op te vangen.	Sterke coalitie van samenwerkende partijen. Stevige projectorganisatie met heldere rollenverdeling. Groot draagvlak bij de dorpsbewoners.
Coevorden	Dalen	Stapsgewijze aanpak met woningisolatie, decentrale opwek (PV), hybride en all-electric warmtepompen, met name bij vooroorlogse bouw invulling van groen gas.	Leerzame ontzorgingsaanpak. Ondersteunende rol van de wetenschap in participatie-aanpak. Ambities komen voort uit een bewonersinitiatief.
De Bilt	Brandenburg West	Zeer lage temperatuur warmtenet op basis van aquathermie met een rioolwaterzuiveringsinstallatie als bron.	Nieuw financieringsinstrument, de i-ESCO en renteloze lening voor woningeigenaren. Woningcorporatie sluit als eerste aan, woningeigenaren kunnen op natuurlijke momenten aansluiten.
Eindhoven	Generalenbuurt	Stapsgewijze aanpak met woningisolatie naar een zeer lage temperatuur warmtenet op basis van aquathermie met als bron het effluent van een rioolwaterzuiveringsinstallatie, dat in het buurtwarmtecentrum met een warmtepomp wordt opgewaardeerd naar een hogere temperatuur.	Goede verbinding met andere opgaven zoals energiearmoede, ondersteuning kwetsbare gezinnen en biodiversiteit. Bewonerstevredenheid en draagvlak zijn goed geborgd.
Enkhuizen	Gommerwijk West	Zeer lage temperatuur warmtenet op basis van de restwarmte van een tuinbouwbedrijf. In beheer van de lokaal opgerichte energiecoöperatie.	Bewonerslidmaatschap in een energiecoöperatie als mede-eigenaar van het warmtenet. De winst vloeit terug in de buurt.
Haarlem	Ramplaan-kwartier	Stapsgewijze, innovatieve aanpak met zonthermie en woningisolatie. Systeem van zonnecollectoren en panelen (PVT) met kleine wijknetten, naar een lokaal	Bottom-up initiatief van particuliere woningeigenaren. Interessante techniek

		warmtenet met warmte-koude opslag buffer.	voor vooroorlogse wijken en hoogbouw met platte daken.
Leeuwarden	Oranjewijk	Stapsgewijze aanpak met woningisolatie van woningen met beschermd stadsgezicht naar een midden temperatuur warmtenet gecombineerd met thermische energie uit oppervlaktewater (uit de gracht) met warmte-koude opslag.	Leerzaam voor vergelijkbare (historische) binnensteden, vooroorlogse wijken met oudere woningen en utiliteitsgebouwen.
Leusden	Rozendaal	Stapsgewijze aanpak met isolatie van woningen naar individuele all-electric warmtepompen.	Showcase voor all-electric aanpak. Bottom-up initiatief met een grote Vereniging van Eigenaren. Ontzorgingsaanpak met 'menukaart' voor bewoners.
Peel en Maas	Panningen-centrum	Een collectief warmte koude systeem (lage temperatuur warmtenet) met de inzet van zonnewarmte en seizoensopslag. Systeem met zonthermie en restwarmte met opslag in een Ecovat. Ook koeling wordt meegenomen.	Samenwerking bewonersinitiatief en woningcorporatie. Het warmte-koude netwerk kan repeteerbaar zijn voor veel bestaande woonwijken in Nederland.
Schiermonnikoog	Nieuw Dokkum	Collectief warmtenet op lage temperatuur met collectieve luchtwarmtepompen.	Vernieuwende, integrale aanpak. Koppeling met vergrijzing, krimp, natuur/landschap. Inzet van buurtcoach en Schieracademie (participatie lokale bewoners, opleiden in techniek).
Súdwest-Fryslân	Heeg	Lage temperatuur warmtenet op basis van aquathermie: thermische energie uit oppervlaktewater gericht op een compact dorp.	Showcase voor aquathermie. Sterke participatie, plan opgesteld door de dorpscoöperatie met groot draagvlak in de 'mienskip'. Nauwe betrokkenheid vanuit de verschillende overheden.
Vlissingen	Panoramabuurt	Midden temperatuur warmtenet op basis van aquathermie met thermische energie uit oppervlaktewater.	Onderdeel van compensatiepakket 'Wind in de Zeilen'. Brede, goed doordachte aanpak voor een betere wijk met het motto 'driedubbele duurzaamheid'.
Westerkwartier	MOL-dorpen	Stapsgewijze aanpak met sterke inzet op isolatie en deels hybride warmtepompen en deels all-electric in drie dorpen.	Bottom-up initiatief met actieve dorpsverenigingen en energiecoöperaties. Inzet op krimp, vergrijzing, mobiliteit, werkgelegenheid, armoede, levensloopbestendigheid en voorzieningen.

